

hurá, muzeum!

1|2016

Výstava
Jaroslav Klápště:
Osamělý chodec

3

Pozůstatky
pravěkého
sídliště ve Vršcích

4

Stalo se
před 100 lety
zima-jaro 1916

4

Osobnost:
JUDr. František
Klouček

5

Staré jičínské
domy: Jičínská
sokolovna

7

VÝSTAVA Josef Honys

Jičínská galerie vzpomene svou jarní výstavou na výjimečného umělce, významnou osobnost – jičínského rodáka, experimentálního básníka, výtvarníka, autora akcí a představitele českého experimentálního umění 60. let 20. století. Jeho dílo zůstávalo v Čechách dlouhou dobu téměř zapomenuto, přestože patří do vrstvy výjimečných a známých vizuálních básníků a tvůrců experimentální poezie, jakými jsou např. Josef Hiršal, Jiří Kolář nebo Emil Juliš.

Josef Honys vystudoval pedagogickou fakultu, obor matematika – výtvarná výchova a pracoval jako učitel a úředník. V době, kdy byl pronásledován komunistickým režimem pracoval také jako dělník, reklamní grafik či horolezecký kaskadér. Experimentální tvorbou se zabýval již od poloviny třicátých let 20. století, kdy se pokoušel o experimenty v poezii uplatňováním více-významových výrazů, slovních novotvarů, znaků a kreseb. Převážně během šedesátých let pak vytvářel koláže, assembláže, seriáže, alchymáže, muchláže, básně – obrazy, surrealistické záznamy hypnagogických vizí. Zaměřoval se na deformaci a formaci různých typů písma a fenomén čáry, na niž rozvíjel zejména principy možnosti jejího psychologického vnímání.

**Vernisáž výstavy se uskuteční
9. března v 17.00 hod.
Výstava proběhne od 10. března
do 10. dubna 2016 v zámecké galerii.**

VÝSTAVA Jaroslav Klápště: Osamělý chodec

Jaroslav Klápště byl a je solitérem české malby 2. poloviny 20. století, ale reprezentuje jeden z nehlubších a nejpravdivějších přístupů k umění v rámci nejstarší generace

malířů, která nastoupila svoji uměleckou dráhu po druhé světové válce. Jeho dílo je pevně svázáno s rodným Podkrkonoším, ale svou hloubkou a významem ho překračuje.

Život Jaroslava Klápště rezonuje v jeho tvorbě a jeho tvorba byla pro něho životem. Ať jsou to jeho krajiny, těsně spjaté s rodným Pojizeřím, jejich zamýšlená působnost. Zachycení jejich proměn v čase. Obrazy s tématy železničních mostů. Výjevy ze severočeského Mostu, v nichž rozšířil svůj pohled o dimenzi času a věčnosti, téma boření a zániku, tragédie a záhuby. Figurální motivy, v nichž se vyjadřuje k současnému stavu společnosti, bytí v době normalizace, běžnému každodennímu neutěšenému životu. Četná zátíší, kde zkoumá vztahové vazby jednotlivých věcí, usilovně konfrontuje výtvarný řád a zákonitosti umění s vlastní tvůrčí energií. Mnohé grafické listy se svými fantomy, fragmenty, rozrušeným tvaroslovím i vysoce expresivním rukopisem, do nichž vkládá něco z vlastních bésů, křivd a nespravedlností jindy zas lásky, úcty a něhy. Vždy čerpá z vlastní osobní zkušenosti. Jeho dílo je důsledně vázáno na viděnou skutečnost, nikdy ji ale bezhlavě nekopíruje. Rozvíjí ji a dodává jí hloubku a závažnost.

Výstava Jaroslav Klápště: Osamělý chodec proběhne od 22. ledna do 28. února 2016 v zámecké galerii.

Jaroslav Klápště, Jihočeská krajina, olej, 1978

VÝSTAVA Zakrojte si u nás aneb příběh chleba

Velikonoční výstava *Zakrojte si u nás aneb příběh chleba* se pokusí představit každodenní, historickou i symbolickou podobu této běžné potraviny. Výstava bude také obohacena o doklady hmotné kultury v podobě nejrůznějších předmětů spojených s přípravou tohoto běžného i vzácného pokrmu, kterým naši předkové vítali své hosty.

„Chytrá hlava pamatuje na klobouk, ale moudrá hlava pamatuje na chleba,“ praví staré české přísloví. Chléb je dnes jednou ze základních a nejběžnějších potravin, ale také symbolem úrody, dostatku, pohostinnosti, zdraví a domova. Od nepaměti provází každodenní kroky člověka a stal se nedílnou součástí lidové slovesnosti i lidových obřadů od narození až do smrti. Svou úlohu hraje v písních, koledách, pověstech, příslovích či přirovnáních. Pomocí chleba se dají vyjádřit charakterové vlastnosti člověka, vztahy dědictví i vztahy v zaměstnání. Nedílnou úlohu sehrál v magických obřadech a věštění, které naši předkové praktikovali při vánočních, velikonočních i dalších svátcích církevního roku, či se uplatnil při lidovém léčení. Chléb symbolizoval život jako takový. Ne nadarmo se o těžkém životě hovořilo jako o „tvrdém chlebičku“.

Po časové linii se vydáme od pravěku, kde začíná příběh obilného zrna od jeho vyšlechtění po zpracování do podoby mouky

a prvního chleba, seznámíme se s chlebem dávných civilizací i s tradicí našich předků. Bohatství druhů ukazují zprávy z 15. století, kde bylo známo 20 druhů chleba vyráběných z ječmene, prosa, žaludů, rýže, ale také oplatkový, koláčový či zemlový a další druhy, které nebyly připravované z chlebového kvasu. Některé kultury dávají přednost tzv. přesnému, nebo též nekvašenému chlebu. Seznámíme se s cechovním zřízením pekařů, kteří patřili již od středověku

k významným a váženým osobám v životě města. Historie nám ale ukáže i stinnou stránku válečných útrap a nedostatku, kdy chléb byl jen na příděl a jeho kvalita byla velmi špatná. V této době se lidé opět obraceli k přírodě a opětovně se na jídelníčku objevil chléb žaludový či bukvicový.

Výstava bude otevřena od 17. března do 1. května 2016 ve výstavní chodbě muzea.

VÝZNAMNÉ JUBILEUM: Vladimír Úlehla

18. ledna 2016 oslavil významné životní jubileum profesor Vladimír Úlehla, který se narodil v roce 1926 v Praze. Vystudoval obor český jazyk – filozofie na filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze. V roce 1950 se Vladimír Úlehla stal učitelem na základní škole v Novém Boru, kde také poznal svou budoucí manželku Elišku Dreslerovou. Společně se přestěhovali do Jičína a zde Vladimír Úlehla začal učit na základní škole v Kopidlně. Vladimír Úlehla se pedagogické činnosti věnoval až do roku 1974, kdy mu „pro narušení socialistického řádu“ bylo zcela nemožně vyučován. Až do svého odchodu do penze pak pracoval jako čerpač u podniku Vodní zdroje Praha Zličín.

Po roce 1989 se zabýval počátky normalizace na Jičínsku a později se začal zajímat o vývoj Jičína v 2. polovině 19. a počátku 20. století. Výsledkem jsou studie, které vyšly i knižně, např. Samotářská dcera Boženy Němcové Theodora (2014); Václav Fejfar,

mistr tesařský, starosta města,... (2008), Procházka jičínským hřbitovem (2012) a Jičín na konci 19. století (2006). Řadu dalších odborných studií publikoval ve sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší. Posledním, nedávno vydaným dílem, je kniha Ze starého Jičína: Lohařové.

V Jičíně se Vladimír Úlehla zapojil do kulturního a společenského života jako člen kulturní komise města, Občanského sdružení Lodžie, Jičínské besedy, Spolku občanů a přátel Jičína, sdružení Paměť a svědomí nebo Pekařovy společnosti Českého ráje. Za svou práci obdržel řadu ocenění. V roce 2007 mu byla udělena Cena města Jičína.

Jičínské muzeum se připojuje k přání všeho dobrého k významnému jubileu.

ÚSPĚCH JIČÍNSKÉHO MUZEA v Paříži

V roce 2014 se zrodila myšlenka propagovat naše muzeum a jeho aktivity pomocí krátkých propagačních videí, která by mohla být přístupná uživatelům sociálních sítí, našich webových stránek, ale také návštěvníkům místních biografů, jako krátký spot před uvedením hlavního filmu atd. V roce 2014 jsme proto za tímto účelem zahájili spolupráci s dvěma mladými filmaři Markem Čermákem a Lukášem Masnrem. V létě roku 2014 jsme natočili první krátký hraný videospot, ve kterém účinkovali zaměstnanci našeho muzea a také místní ochotníci v čele s panem Josefem Novotným, který hrál postavu muzejního hlídače. Video mělo velký ohlas a proto jsme se o rok později rozhodli natočit pokračování tohoto videospotu. Pan Novotný si v něm opět zahrál postavu muzejního hlídače. Videoklip mimo jiné doplnily také děti z dramatického kroužku místního K-klubu pod dohledem paní Krásenské. V roce 2015 jsme videospoty přihlásili na festival muzejních filmů do Uherského Brodu MUSAIONFILM, kde právě onen druhý videospot zaujal odbornou porotu

Fotografie z vyhlášení cen v Paříži

a získal Cenu poroty – Zvonek Černého Janka. Na podzim jsme stejný videospot přihlásili na mezinárodní festival krátkých muzejních filmů Musées (em)portables, který se koná již pátým rokem v Paříži. Porotu složenou z odborníků nejrůznějších profesí a režisérů propagační videospot zaujal natolik, že získal druhé místo. Od organizátorů jsme dostali pozvání k účasti na slavnostním předávání ceny. Máme radost nejen z finanční odměny, která byla spjatá s touto cenou, návštěvy Paříže, ale také z toho, že se našemu muzeu aspoň na chvíli podařilo reprezentovat celou Českou republiku. Největší dík patří ale právě tvůrcům videospotu – Lukášovi Masnerovi a Marku Čermákovi. Třeba o nich ještě uslyšíme, vždyť právě v září začal Marek Čermák studovat režii na FAMU.

Michal Babík

NOVÉ PUBLIKACE Vladimír Úlehla Ze starého Jičína: Lohařové

Na konci minulého roku vyšla další kniha Vladimíra Úlehly Ze starého Jičína: Lohařové. Autor v knize zpracoval období druhé poloviny 19. století a počátku 20. století, kdy se věnuje hlavně dvěma významným jičínskými osobnostem – Františku Lohařovi (1831–1897) a jeho synovi Jaroslavu Lohařovi (1862–1919), kteří se ve své době podíleli na většině významných událostí v Jičíně.

Kniha vychází ze dvou rukopisných studií, v nichž jsou shrnuty výsledky Úlehlyvých několikaleté badatelské práce, a je plná dosud nikým nepublikovaných událostí jičínského dění a vztahů v 2. polovině 19. století a na počátku 20. století. Kromě archiválií a dokumentů uložených ve Státním okresním archivu Jičín a v Regionálním muzeu a galerii v Jičíně, ze kterých autor čerpal, jsou důležitým zdrojem informací také novinové články z tehdejšího tisku.

Kniha je obohacena krásnými dobovými fotografiemi, pohlednicemi a dalším obrazovým materiálem z fondu Státního okresního archivu Jičín, Regionálního muzea a galerie v Jičíně a ze sbírky pohlednic sběratele Ing. Karla Čermáka.

Knihu lze zakoupit na pokladně jičínského muzea za 210 Kč.

POZŮSTATKY PRAVĚKÉHO SÍDLIŠTĚ VE VRŠCÍCH

Při severovýchodním okraji vsi Vršče byl v září a říjnu loňského roku realizován záchranný archeologický výzkum v součinnosti se stavbou polní cesty. Skrývka ornice v pásu dlouhém 592 m a širokém 5 m obnažila pozůstatky sídliště ve formě zahloubených objektů, tj. jam vyhloubených do podložní zeminy, které sloužily různému účelu. Sídliště byla zjištěna vlastně tři. Starší neolitické nad levoběžní nivou potoka vyvěrajícího ve Vrščích. Na téže místě vyrůstá další osada v mladší době bronzové a třetí, také z mladší doby bronzové, nad pravým břehem téže bezejmenné vodoteče.

Celkem bylo zjištěno a prozkoumáno 47 jam různé velikosti. Nejmenší jamky indikovaly původně zaražený dřevěný kůl nebo vsazený sloup podpírající nějakou nadzemní konstrukci. Větší, které mají u dna rozšířenou stěnu, označujeme jako zásobní a sloužily s největší pravděpodobností ke skladování obilí na setí. Po uplynutí své životnosti byly zasypany sídlištním odpadem. Ve Vrščích jsme zjistili 14 zásobních jam, 21 jam neznámého účelu a 12 kůlových/sloupových jamek.

Nejstaršími nálezy jsou pozůstatky tzv. kultury s lineární keramikou (cca 5600–4900 př. Kr.) a jsou zde jasným dokladem existence sídliště staršího stupně této kultury prvních zemědělců. Početně bohatší nálezy pochází z období mladší doby bronzové a patří tzv. lužické kultuře (cca 1300–1000 př. Kr.). Velké množství keramických zlomků a zvířecích kostí obsahovaly především zmíněné zásobní/odpadní jámy, které ve svislém řezu mají tvar komolého kužele. Často

obsahovaly střepy z velkých silnostěnných nádob – zásobnic, nebo naopak miniaturní nádobky, které připomínají dětské hračky. Z keramických nálezů jsou dále zajímavé přesleny (rotační setrvačnick na textilní vřeteně). Kamenné nálezy zastupuje např. zrnotěrka, tj. ruční kamenný mlýnek. Bronzový úlomek zdobeného náramku představuje jediný kovový nález. Zajímavé informace o životě pravěké osady přinese rozbor kuchyňského odpadu, především zvířecích kostí, rostlinných zbytků a dřevěných uhlíků.

Radek Novák

Vršče. Dokumentace vypreparované zásobní jámy z mladší doby bronzové.

Vršče. Pohled shora na superpozici dvou zásobních jam z mladší doby bronzové.

STALO SE PŘED 100 LETY zima–jaro 1916

Jičínské noviny byly přesnou ukázkou českého tisku za války. Běžné byly pouze úřední zprávy, především o válečných půjčkách, sbírkách, vyznamenáních. Vycházely nepravidelně, v roce 1916 vyšlo pouze 19 čísel. • V Besídce Jičínských novin vycházely do dubna „Vzpomínky na můj sedmiletý pobyt v Uhrách“ od Emílie Buřvalové. Práci věnovala památce své sestry Irmý Geisslové. • Ženský odštěpný pomocný spolek Červeného kříže v Jičíně v roce 1915 přijal 2 341 košil, z nichž bylo od dam zhotoveno 1 249, spodků přijal 2 309, od dam zhotoveno 1 547, dále přijal 1 724 ponožek a onucí, kapesníky, ručníky, polštáře a spoustu dalších potřebných věcí. • V lednu byla rozšířena povinnost k válečným úkonům na muže z dosavadních 50 na 55 let. Povinnost se rozšířila i na ročník 1898, tedy osmnáctileté mladé muže. • Ke konci měsíce ledna převezl z Kopidlna do Jičíněveského zámku hraběcí sekretář ve skleněné skříňce úplně zachovalou lebku hraběte Jáchyma Ondřeje Šlika, popraveného na Staroměstském náměstí v Praze 21. června 1621. • 27. prosince 1915

Širová ulice (dnešní Ruská), foto A. Brožek, před 1914. (Sbírka RMaG v Jičíně).

bylo c. k. místodržitelstvím vydáno poučení o pohlavních nemocích a ochraně proti nim. S velkým množstvím vojáků v Jičíně rostla totiž poptávka po prostituci a s příchodem pěšího pluku č. 43 vzrostl i počet nakažených pohlavními nemocemi. Proto stála veřejná prostituce pod přísným

dohledem, díky kterému se v roce 1916 podařilo počet nakažených snížit. • V sobotu 4. března se konal velký vojenský koncert ve prospěch Červeného kříže. • Jičínské noviny otiskly dne 12. března zprávu, že na panství schlikovském byl prodán jičínskému řezníkovi Karlu Lisému vůl vážící 8 095 kg v ceně 3 043 K. „Jest to zajisté zvláštností, neboť podobný kus v této váze, málo kdy se vyskytne.“ • „Není vzácností vidět děvče sotva škole odrostlé s cigaretou v ústech ve společnosti vojáků. A hoši ti nejen že se chovají na veřejných místech tak, že vzbuzuje to pohoršení, ale oni vydělané peníze prokouří nebo promlsají nebo i propijí,“ konstatovaly Jičínské noviny na konci března. • V březnu a dubnu hrála Operní a operetní společnost Jana Drobného v sále hotelu Hamburk. Návštěvnost byla vysoká, i když jičínský pekař a básník František Filip dodával, že úroveň byla „někdy pod vší kritiku.“ • V Jičíně se začala množit činnost kapsářů, „kteří hromadnými návštěvami pomáhají druh druhu, aby v nastalé tlačenici mohli „loviti““.

Gabriela Brokešová

OSOBNOST JUDr. František Klouček

František Klouček se narodil 28. června 1849 v domě čp. 31 na Holínském předměstí. Jeho otec, Václav Klouček, byl velmi dovedným jičínským puškařem. V roce 1872 byla v jičínském periodiku Krakonoš uveřejněna zajímavá zpráva: *Na podzim r. 1859 přišel k p. Kloučkovi, puškaři v Jičíně, jakýsi Fr. Heimerle Schindelka, poručík pěšího pluku hr. Nugenta č. 30, s nákresem děla nové konstrukce, který prý mu byl od ministerstva války proto vrácen, že se nedá provést. P. Klouček prohlédnuv výkres shledal v něm ihned vady, a sice v podstatě soustavy samé, načež byl od Schindelky vyzván, aby s ním ve spolku vzorek podle opravené soustavy vyhotovil. P. Klouček dal se také skutečně jalovými sliby zchytralého Němce obelstítí a shotovil dělo, přičiniv k němu mnohé podstatné opravy a změny... sotva však bylo dělo hotovo a několik pokusů jím na městské střelnici v Jičíně učiněno, sebral je p. Schindelka a odejel s ním do Josefova, aby se u přítomnosti právě tam meškajícího vévody Albrechta cizím českým peřím pochlubiti mohl... Pravý však vynálezce děla, pušky a bambitky nejnovější soustavy, které takéž vynalézavosti p. Schindelky byly připisovány, je pan Klouček v Jičíně... Zvláštní pozornosti zasluhuje bambitka, z které se na základě zvláštního mechanického přístroje beze všeho prachu pouze zápalkou na 60–100 loket škodně střeliti může.*

František Klouček se po studiích na jičínském gymnáziu a pražské univerzitě stal advokátem. První advokátní kancelář si v Jičíně otevřel v roce 1881 zřejmě na Fortně v čp. 43, kde s rodinou také bydlel, v roce 1892 pak zakoupil dům čp. 110 na Husově ulici. Již jako student se František účastnil jičínského kulturního a společenského života, v roce 1870 se pak spolupodílel na založení českého studentského spolku Akademické čtenářské jednoty v Jičíně. Stál také u založení jičínského Sokola, jehož byl později dlouholetým starostou. V roce 1906 se stal předsedou výboru Občanské záložny.

Zajímavé je také působení F. Kloučka v politickém životě. Velmi bojovně se stavěl na stranu mladočechů, v roce 1890 založil Politický klub pro Jičín a okolí. V obecních volbách v letech 1893 a 1896 pak postavil Politický klub vlastní kandidátku. Tehdy sice získal mnoho hlasů, ale rozhodně ne většinu, aby mohl „ovládnout“ městské zastupitelstvo. Přesto byl Politický klub až do svého zániku v roce 1907 významným hybatelem dění ve městě. Tehdy pořádal také mnoho veřejných schůzí, na kterých dr. Klouček vynikal svými řečnickými schopnostmi. Klub měl také svůj týdeník Jičínský obzor, jehož mladí novináři používali často na odpůrce Klubu ostrá až zraňující slova. Např. dědečka Václava Čtvrťka, Václava Fejřara, který se před svou šedesátkou do Dr. Kloučka a Politického klubu směle pustil, nazývali *úředně sesazeným purkmistrem* atd. (Úlehla, V.: Jičín na konci 19. století. Jičín 2006.) V roce 1895 byl František Klouček také zvolen zemským poslancem za Jičínsko a Novobydžovsko.

Syn Františka Kloučka Karel (1884–1964), též advokát, pracoval již od roku 1919 v otcově kanceláři, v roce 1925 ji zcela převzal. JUDr. František Klouček zemřel dne 19. května 1939 ve věku téměř 90 let.

Jana Kořínková

PŘÍRŮSTEK DO MUZEA Písemnosti týkající se jičínského advokáta JUDr. Františka Kloučka

V roce 2011 obohatily sbírky Regionálního muzea a galerie v Jičíně písemnosti týkající se jičínského advokáta JUDr. Františka Kloučka. Jedná se o 10 předmětů (drobná korespondence, blahopřání k narozeninám, vánoční přání), které byly zapsány do sbírky písemností a tiskovin RMAg.

Jana Kořínková

Rozalie Prokopová,
roz. šlechtična z Freyburgů,
důma řádu Alžbětina 2. třídy

Jičíně dne 3-12,
1915

Blahopřání k narozeninám! Mějte vám ulehčený náne doktorie i celé své druhé rodině stáho nepřesněho a dani úplného a dvoje zachování novoty které takh. sobičko sázeilo humoru; ale klouček by bez non sign se vám všem navštívil úplně rád!! Pasmáje se vám no nejvážněji; iluhoem milo a smi chat i ne kouskem; dcevněho uelie; adovci své vám všem neobozrac; adce

Foto O. Březovský

6 MÓDNÍ PŘEHLÍDKA panenek pro UNICEF

Ve čtvrtek 10. prosince 2015 proběhla od 17 hodin v jičínském muzeu unikátní akce, a to módní přehlídka panenek z projektu „Adoptuj panenku a zachrániš dítě“ Českého výboru pro UNICEF.

Panenko samotné by přehlídku „odchodit“ nemohly, proto jim svou náruč propůjčili žáci 5. A ZŠ Železnická pod vedením třídní učitelky Mgr. Mabel Bryknerové. Děti si panenky vybraly již v dřívějších dnech, aby je na přehlídce mohly prezentovat.

Na molo se dostavily i krásky z velké dálky. Křehká Gejša z Japonska přiznala, že se učí karate a japonské znaky. Zato energická Joanna z Anglie nejraději vyrážela na procházky se svým pejskem Charliem, jak nám prozradila skrze svou „mluvčí“ slečnu Emu. Módní přehlídka však nebyla pouze v režii slečen. Své náruče panenkám zapůjčili i gentlemani z 5. A. Po závěrečném defilé odkládaly děti své svěřenkyně na stůl, kde si je hosté akce mohli ještě jednou prohlédnout a v případě přeskočení „pomyslné

jiskry“ i zakoupit. Jednotná cena 600 Kč představovala sumu peněz za naočkování vždy jednoho dítěte proti šesti hlavním dětským smrtelným chorobám (spalničkám, záškrtu, černému kašli, tetanu, tuberkulóze a dětské obrně). Právě to, aby se jejich svěřenkyně dostaly do nové rodiny, bylo hlavní přání všech žáků 5. A ZŠ Železnická. A podařilo se. Osm panenek během večera našlo domov. Například modelka Barbara se stala novou kamarádkou malé holčičky, která si ji pyšně z přehlídky odnášela rovnou domů do postýlky. I my jsme odcházeli s dobrým pocitem. Díky módní přehlídce a prodeji panenek může být hned osmi dětem díky očkování zachráněn život. Módní přehlídka panenek se stala vyvrcholením celoročního snažení, ke kterému jste přispěli i mnozí z vás, a to ať při darování materiálu na výrobu panenek, či pomocí při jejich výrobě během festivalu Jičín – město pohádky, a za to vám velice děkujeme.

Martina Pajerová

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ DÍLNY v jičínském muzeu

V zámecké galerii jičínského muzea proběhly ve dnech 8. až 10. prosince 2015 tradiční vánoční dílny pro místní základní školy. Program byl určen pro žáky od 5. tříd. Celková návštěvnost dílen byla 150 dětí. Akce byla spojená s výstavou „Marie Fischerová-Kvěčhová: umělkyně dětské radosti“. Dílny měly děti především nahladit na nadcházející vánoční svátky a také jim umožnit vyrobit pro své maminky či babičky netradiční vánoční dárek. Dílny byly totiž věnované výrobě panenek z kukuřičného šustí.

Šustí bylo pro lepší práci s ním přes noc namočené v horké vodě. Základem panenky byly dva drátky. Jeden společně s vatou tvořil hlavu, druhý obalený v jednom listu šustí pak ruce. Největší strach měli žáci při výrobě rukávů. List přivázali nejprve na jeden z konců drátku. Doslova u vytržení pak byli, když list otočili nazpět a panence opravdu vznikl rukáv. Chybět nesměla ani bohatá sukně vytvořená hned z několika listů šustí. K sukně byla na závěr přivázaná také zástěrka. Jeden list se však musel přivázat směrem vzhůru, a až poté otočit dolů. Pomyslnou korunkou na závěr byl šátek na hlavě panenky. Děti ho mohly uvázat hned několika způsoby.

Ač se zdá, že tvorba panenek by měla bavit především dívky, tak tomu bylo často naopak. Někteří chlapci se zápletem dotvářeli své panenky do krásy. Jen to vázání uzlů nás někdy potrápilo. Součástí dílen byla i prohlídka výstavy.

Martina Pajerová

STARÉ JIČÍNSKÉ DOMY

Jičínská sokolovna

V roce 1883 zakoupili jičínští sokolové staveniště pro sokolovnu na Holínském předměstí, kde býval hostinec U Konička. Jedna z významných slavností jičínské jednoty se konala v roce 1884, kdy se zpětně oslavovalo první dvacetiletí její existence. Součástí této slavnosti bylo položení základního kamene vlastní budovy Sokola – Domu Palackého.

V roce 1888 však dospěli Sokolové k přesvědčení, že pozemek na Holínském předměstí nevyhovuje jejich záměru a směnili ho s jičínskou obcí za nové místo na Valdickém předměstí. V roce 1893 zhotovil Antonín Holeček zdarma nové plány sokolovny „*Domu Palackého*“. V roce 1894 zahájil svou činnost stavební odbor za vedení Fr. Lohaře. Dne 15. května byl položen základní kámen a začalo se stavět. Stavbu a celý dozor vedl nezištně a bezplatně dlouholetý člen výboru Sokola stavitel Antonín Holeček. Na úhradu nákladů spojených se stavbou se pořádaly četné sbírky a kulturní akce.

V roce 1896 byla sokolovna slavnostně odevzdána svému účelu. S touto slavností byl spojen slet Krkonošské sokolské župy ve dnech 27.–29. června. Na 1 300 členů ve stejnokroji bylo v slavnostním průvodu a přes 400 členů se představilo na cvičišti nad Sokolovnou při nově zakládané Tyršově ulici.

V roce 1911 byla k sokolovně přistavěna tělocvična, zednické a tesařské práce byly opět zadány Antonínu Holečkovi. K další přestavbě a rozšíření divadelního sálu došlo až v letech 1925–1926. Zednické práce byly zadány firmě *V. Nekvasil, Praha-Karlín*, betonářské práce firmě *Josef Černý a spol., Praha*. Se stavbou se začalo začátkem září 1925. Dne 19. října byla zbourána zadní čelní zeď, místo níž byla vystavěna dřevěná, pilinami vyplněná stěna. Dne 28. října uspořádala Tělocvičná jednotka Sokol slavnost na počest položení základního kamene v levém zadním rohu novostavby. Zhotovení opony bylo zadáno akademickému malíři Arthuru Fischerovi v Jičíně.

Položení základního kamene jičínské sokolovny – Domu Palackého dne 15. 4. 1894 (Sbírka RMaG v Jičíně).

Budova Domu Palackého po její dostavbě, foto Josef Picek, po roce 1896 (Sbírka RMaG v Jičíně).

Většina prací byla zadána jičínským živnostníkům, členům Sokola.

Dne 28. října 1926 se v Jičíně oslavoval národní svátek otevřením přestavěné sokolovny. O den dříve večer vedl k sokolovně lampionový průvod jičínských korporací, spolků a školní mládeže. Osvětlená a vyzdobená Husova ulice zvyšovala význam celé události nejen pro Sokol, ale pro samotný Jičín. Dne 28. října se konalo v sokolovně slavnostní matinee jako oslava 28. října a hold prezidentu Masarykovi. Na celé akci bylo přítomno 1 500 návštěvníků, což bylo i zatěžkávací zkouškou celého divadla. Pojmenování obnovené sokolovny zůstalo u názvu Dům Palackého, jehož součástí se stalo Masarykovo divadlo. Prezidentská kancelář potvrdila dopisem z 12. června 1926 souhlas s tímto pojmenováním.

Hana Fajstauerová

Přestavba sokolovny v roce 1926, zadní stěna budovy k jevišti (SOKA Jičín, fond TJ Sokol Jičín, kart. 2.).

KRÁTCE Z MUZEA

Na začátku října přibyla do týmu muzea Bc. Gabriela Petrová. Stala se novou kurátorkou sbírky galerie a jejím hlavním cílem by mělo být v nejbližším období především zlepšení evidence sbírky, její digitalizace atd.

Kunsthistorička Gabriela Petrová uspořádala 3. října pod patronací muzea dvoudenní akci Den architektury. Zájem byl především o komentovanou prohlídku vznikajícího vícefunkčního objektu Tamlovka za přítomnosti stavebníka Ing. Dubského.

Na začátku listopadu se v Plzni konal Sněm Asociace muzeí a galerií České republiky. Jeho cílem byla mimo jiné volba nového vedení tohoto profesního sdružení. Michal Babík se na něm neúspěšně ucházel o post jednoho z členů exekutivy.

Krátký propagační videospot o jičínském muzeu byl přihlášen na mezinárodní festival muzejních filmů do Paříže *Musées (em)portables*. Na konci roku pořadatelé sdělili, že získá jednu z cen. Slavnostní vyhlášení se koná na začátku ledna v Paříži.

V muzeu se uskutečnilo další setkání nad starými fotografiemi Jičína *Čaj o páté*. Přestože se jednalo o reprízu již v minulosti uskutečněného setkání se stejným tématem, akce přilákala plný sál návštěvníků.

Muzeum získalo darem publikace J. Š. Kubína ilustrované Adolfem Zábranským od manželky Marie Zábranské. Muzejní knihovna se tak rozrostla mimo jiné i o cizojazyčné publikace J. Š. Kubína.

V prosinci se v muzeu konala módní přehlídka panenek UNICEF. Uspořádala ji naše edukátorka Martina Pajerová a hlavními aktéry byli žáci páté třídy Základní školy Železnická v Jičíně pod vedením paní učitelky Mabel Bryknerové. Akce dopadla úspěšně, bylo prodáno osm panenek. UNICEF deklaruje, že výtěžek bude použit na očkování dětí v rozvojových zemích.

Jičínské muzeum se podílelo na pracovním workshopu „Menší muzea a jejich cílové skupiny, způsoby jejich prezentace“, který se uskutečnil na začátku prosince v Hradci Králové. Workshopu se zúčastnilo 19 zástupců nejrůznějších muzejních organizací.

VÝSTAVY A PŘEDNÁŠKY

leden–březen 2016

VÝSTAVY

GALERIE

**Jaroslav Klápště:
Osamělý chodec**
(22. 1. – 28. 2. 2016)

Josef Honys
(10. 3. – 10. 4. 2016)

VÝSTAVNÍ CHODBA

**Lyžníci, klouzači a ti další ...
aneb zimní sporty na Jičínsku**
(5. 12. 2015 – 6. 3. 2016)

**Zakrojte si u nás
aneb příběh chleba**
(17. 3. – 1. 5. 2016)

JARNÍ PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS

vždy od 17 hod.
v Konferenčním salóncu

**David Ulrych:
Vojenství 30 leté války**
(8. 3. 2016)

**Milada Ryšánková:
Velikonoce v Podkrkonoší**
(22. 3. 2016)

**Prof. Jan Sokol:
O uprchlické krizi**
(5. 4. 2016)

**Pavel a Klára Bezděčkoví:
Mauricius – ostrov Blbouna
nejapného**
(19. 4. 2016)

SETKÁNÍ PŘED OBRAZEM – ZE SBÍREK RMAG V JIČINĚ

2. 3., 16. 3. a 30. 3. 2016
vždy od 17.00 hod.
v Konferenčním salóncu

ČAJ O PÁTÉ

vždy od 17 hod.
v Obřadní síni

**2. opakování
dobových snímků**
(1. 3. 2016)

**3. opakování
dobových snímků**
(12. 4. 2016)

Změna akcí vyhrazena.

UDÁLOSTI V OBRAZECH

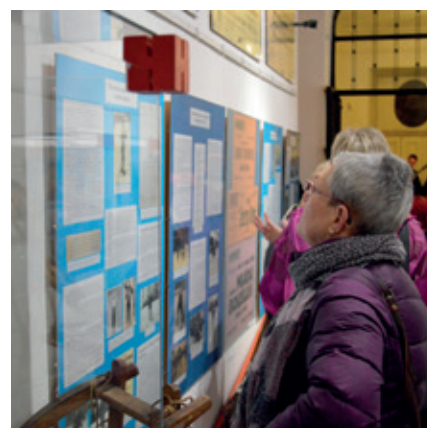
Vernisáž výstavy Michail Sčigol, Petr Volf...

Caffé Muzeum: retro módní přehlídka

Caffé Muzeum: muzejní kavárna

Vernisáž výstavy Lyžníci, klouzači a ti další...

HURÁ, MUZEUM! Čtvrtletník Regionálního muzea a galerie v Jičíně 1|2016

Registrováno MK ČR pod číslem E 21762

Vydává: Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Valdštejnovo náměstí 1, 506 01 Jičín

Tel.: +420 493 532 204, e-mail: muzeumhry@muzeumhry.cz, www. muzeumhry.cz

Otevírací doba muzea a galerie: leden–únor út–ne 10.00–16.00, březen út–ne 10.00–17.00, pondělí zavřeno

Redakce: Gabriela Brokešová, Martina Pajerová

Fotografie: sbírka RMaG

Grafická úprava: Jakub Novotný, jn@cr8.cz

Tisk: Tiskárna Irbis, Liberec, uzávěrka čísla: 22. 1. 2016

